NEWSLETTER

KATEDRY TRESTNÍHO PRÁVA
PRÁVNICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

No. 1/2018

říjen 2018

© Katedra trestního práva Právnické fakulty UK

EDITORIAL

V současné informační společnosti, ve které žijeme, jsou nejdůležitější právě ony informace.

Se záměrem zvýšit informovanost o činnosti katedry trestního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy a po vzoru některých jiných pracovišť přicházíme s prvním číslem NEWSLETTERU katedry trestního práva. Je určen zejména pro studenty a zájemce o naši práci, kterým by měl doplnit a rozšířit informace o práci katedry naší Fakulty.

V NEWSLETTERU hodláme uveřejňovat rozhovory s členy katedry a také s externisty, významnými představiteli oboru, s kterými katedra spolupracuje. V prvním čísle naleznete rozhovor s prof. Jiřím Jelínkem, vedoucím katedry trestního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Do dalších čísel počítáme s rozhovory s doc. Tlapák Navrátilovou či docentem Gřivnou z naší katedry, soudci dr. Vladimírem Stibořík, místopředsedou Vrchního soudu v Praze a dr. Janem Sváčkem, předsedou senátu tohoto soudu. Těšit se můžete i na rozhovor s advokáty Tomášem Sokolem, Josefem Lžičařem či docentem Eduardem Brunou.

Obsahem prvního čísla jsou také aktuální informace například o setkání kateder trestního práva právnických fakult z České republiky a ze Slovenské republiky, o mezinárodní konferenci konané v Trnavě, o nástupu nového akademického dorostu na katedru trestního práva. Důležitou částí každého NEWSLETTERU bude i rubrika „Vy se ptáte – my odpovídáme“, kterou chceme reagovat na opakující se dotazy a samozřejmě na aktuální dotazy od Vás.

Redakce

JUDr. Vladimír Pelc, Ph.D.

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

:ROZHOVOR S OSOBNOSTÍ:

profesor Jiří Jelínek

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.

Profesor Jelínek absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v roce 1979 a po návratu ze základní vojenské služby nastoupil v roce 1980 na katedru trestního práva. Prošel klasickou triádou akademického pracovníka, tj. asistent, odborný asistent, docent. V roce 2008 byl jmenován profesorem v oboru „trestní právo, kriminologie, kriminalistika". V témže roce byl jmenován vedoucím katedry trestního práva, kterou vede dosud.

Profesor Jiří Jelínek je vedoucím autorských kolektivů, autorem či spoluautorem dlouhé řady vysokoškolských učebnic z oboru trestního práva hmotného a procesního, ale také kriminologie. Jako první v České republice napsal monografii, která se zabývá trestní odpovědností právnických osob (Linde, 2007). Jeho nejznámější prací je komentované vydání k trestnímu zákoníku a trestnímu řádu – tzv. „kodexy", které (počítaje vydání ke starému trestnímu zákonu) vyšly již v 33 vydáních. Dosud publikoval více než sto šedesát článků v odborných časopisech (Kriminalistika, Bulletin advokacie), ve kterých se věnoval především otázkám trestní odpovědnosti, dokazování v trestním řízení a postavením poškozeného a oběti v rámci trestního řízení; v poslední době svůj záběr rozšířil také o otázky trestního práva Evropské unie. Je předsedou redakční rady Nakladatelství Leges Praha a také členem několika redakčních rad odborných periodik (např. Kriminalistika, Státní zastupitelství). Pravidelně publikuje doma i v zahraničí.

Od poloviny osmdesátých let vyučuje předmět „Rozhodnutí ve věcech trestních", pro který napsal učebnici, jejíž čtvrté vydání v těchto dnech vychází v nakladatelství Leges. Tento výběrový předmět je od počátku orientován na získání praktických dovedností a návyků posluchačů; jeho obsahem je mimo jiné vypracování obžaloby, rozsudku prvého stupně nebo jiného procesního rozhodnutí na podkladě konkrétního spisu. Již dva roky má katedra k tomuto účelu vytvořený vzorový autentický trestní spis v elektronické podobě, takže může jeho obsah měnit podle požadavků na vypracování. Tento předmět je posluchači vyhledáván zejména pro bezprostřední spojení s praxí a také proto, že v něm přednášejí přední odborníci z praxe, například advokát Tomáš Sokol a jiní.

V říjnu roku 2015 J. M. prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., rektor Univerzity Karlovy, udělil profesorovi Jiřímu Jelínkovi stříbrnou pamětní medaili

Univerzity Karlovy za mimořádné zásluhy o rozvoj trestního práva hmotného a procesního. Je členem Vědecké rady Právnické fakulty UK a dvou dalších vědeckých rad vysokých škol. V současné době působí také jako profesor na Metropolitní univerzitě v Praze.

Při rozhodování o volbě první osobnosti významné na poli trestního práva, kterou bychom v rámci plánované série rozhovorů pro NEWSLETTER katedry trestního práva rádi vyzpovídali, nebyly žádné pochybnosti. Výslechu se po řádném poučení o následcích křivé výpovědi podrobil vedoucí naší katedry - prof. JUDr. Jiří Jelínek CSc. Otázky jsme tentokrát zaměřili především na studium a výuku trestního práva na naší fakultě.

Pane profesore, postupová zkouška z trestního práva patří mezi studenty mezi ty obávanější, mohl byste nám říct, jak probíhala ta Vaše?

V době, kdy jsem studoval, bylo studium práv čtyřleté, ústní zkouška z trestního práva se konala v letním semestru třetího ročníku, platil trestní zákon z roku 1961 a trestní řád z roku 1962, který platí po x změnách dosud. Zkoušku jsem si odložil až na podzim, protože jsem cítil, že nejsem dostatečně připravený. A tak jsem se sešel jednoho zářijového dne odpoledne před místností profesorky Dagmar Císařové s dalšími kolegy, kteří měli to štěstí, že skládali zkoušku u paní profesorky.

Nejprve se prudce otevřely dveře, vyšla profesorka Císařová a zvučným hlasem vyzvala přítomné, aby ten, kdo jde na zkoušku z trestního práva, ji následoval. Hned se otočila a vrátila se do kabinetu a zavřela za sebou dveře.

Většina přítomných to brala jako signál k urychlenému opuštění prostoru a zůstali jsme z asi sedmi studentů dva zájemci. Kolega mne vyzval, ať jdu první, že si ještě potřebuje něco zopakovat. Tak jsem šel. První otázku z obecné části trestního zákona (otázky se nelosovaly z předem známého seznamu jako nyní, ale kladl je zkoušející) jsem dostal z problematiky odpovědnosti za jednání při zaviněné nepříčetnosti způsobené vlivem návykové látky, tj. zjednodušeně řečeno dnešní § 360 trestního zákoníku, ale tehdy platila úplně jiná právní úprava; druhou otázku ze zvláštní části si již nepamatuji a procesní otázka se týkala postupu státního zástupce po zahájení trestního stíhání v přípravném řízení. Obdržel jsem známku „výborně". Poté se mne paní profesorka ptala, co dělá můj otec a matka. Viditelně uspokojena mojí odpovědí (tatínek mi zemřel, když mi bylo deset let, maminka pracovala jako úřednice v bance) mne propustila s tím, že když nebudu vědět, co mám dělat po ukončení fakulty, tak se mám zastavit, že by na katedře potřebovali asistenta. Seznámila mne s tehdejším vedoucím katedry trestního práva profesorem Antonínem Růžkem a razítko do občanského průkazu o pracovním poměru jsem dostal příští rok poslední srpnový den, den poté jsem nastoupil základní vojenskou službu a od září 1980 jsem začal pracovat na katedře trestního práva.

Pokud byste měl uvést nějakou osobnost, která významně ovlivnila Váš profesní život, kdo by to byl?

Samozřejmě tehdejší vedoucí katedry trestního práva pan prof. JUDr. Antonín Růžek, CSc. Pan profesor byl ročník 1916, v roce 2016, jsme si připomenuli vědeckou konferencí sté narozeniny této významné osobnosti, vydali jsme k tomuto účelu i

kolektivní monografii. Jak je nebo není všeobecně známo, ale Vy to určitě víte, profesor Růžek byl tvůrcem tzv. teorie totožnosti skutku.

Byl to člověk noblesního chování, které se dnes již nevidí. Byl jsem jeho posledním interním doktorandem a také jsem řadu let jako mladý asistent pracoval jako tajemník katedry v době, kdy byl vedoucím katedry. Vždy si na něj vzpomenu při státních závěrečných zkouškách. „Za pět minut poznám, jestli se posluchač připravoval", říkával u státních závěrečných zkoušek. Tato věta se mi vybaví, když slyším některé kolegyně a kolegy dlouze a zdlouhavě dolovat torza znalostí od kandidátů nebo jim dokonce zkoušenou látku vysvětlovat, jako by zkouška byla poslední příležitostí pro zkoušeného, jak se něco dozvědět.

Dále velmi rád vzpomínám na kolegu dr. Bohumila Bártu, se kterým jsem pět let sdílel společnou kancelář, mimochodem stejnou, ve které sedím dodnes. Doktor Bárta studoval v první polovině padesátých let minulého století na právnické fakultě v Petrohradu, jeho spolužákem byl Zdeněk Mlynář a ve stejném ročníku studoval i pozdější sovětský vůdce Gorbačov. Doktor Bárta pracoval řadu let v rezortu prokuratury a historky z dob studií a práce na prokuratuře, kterými nešetřil, jsou nesdělitelné. Bohužel v roce 1986 předčasně zemřel. Ale dost vzpomínání.

Přejděme tedy z minulosti rovnou na (snad nadějné) vyhlídky do budoucna. Na jednání akademického senátu jste v květnu tohoto roku představil svou koncepci studia trestního práva (základního kurzu) a navazujících povinně-volitelných předmětů. Tato koncepce, zjednodušeně řečeno, požaduje přesun výuky hlavního kurzu trestního práva na počátek studia za současného zvýšení hodinové dotace pro základní kurz. Co Vás vede k prosazování návrhu takové koncepční změny, která by pro již tak nadstandardně vytíženou katedru trestního práva znamenala další nezanedbatelný nárůst agendy?

Dosavadní studium trestního práva nepovažuji za dostatečně efektivní. Obecným cílem katedry, zdůrazňuji nejen mým, protože jsme o této otázce již na katedře hovořili a shodli jsme se, je přesunutí výuky základního oboru, tj. oboru trestního práva na počátek výuky tak, aby výuka mohla začít od třetího semestru, tj. od druhého ročníku magisterského studia. Současně navrhujeme rozšíření časové dotace pro výuku základního předmětu. Důvodem jsou jednak legislativní změny – základní obor trestního práva se stále rozšiřuje jednak o mezinárodní justiční spolupráci v trestních věcech včetně budoucího zavedení společného evropského žalobce, a jednak také pro zkvalitnění výuky samotné. Na základní obor pak mohou navázat výběrové předměty bez nějakých dalších podmínek. Jestliže jsme právnická fakulta, domníváme se, že by se studentům mělo dostat výuky platného práva co nejdříve. Tento požadavek hodlám prosazovat v následujících letech.

Naproti tomu nejsem přesvědčen o funkčnosti tzv. malých státnic, to jest druhé části státní závěrečné zkoušky, tj. oné další zkoušky po obhajobě diplomové práce. Domnívám se, že tato povinnost by měla být zrušena, alespoň u státnicových předmětů, což je ovšem věc další diskuse.

Jak konkrétně by pak vypadala výuka v učebním plánu?

Výuka by začala od druhého ročníku, tj. od třetího semestru, tedy o rok dříve než dosud.

První semestr by byl stejný jako podle současného učebního plánu, tedy obecná část trestního práva hmotného s frekvencí přednáška/seminář v týdnu.

Druhý semestr (tj. letní semestr druhého ročníku) by se lišil. Souběžně by probíhaly dva předměty. Jednak Trestní právo II, ve kterém by se dopřednášela obecná část trestního práva hmotného (šest přednášek) a na to by navázaly přednášky z trestního práva procesního (šest přednášek). Přednášky jednou týdně, totéž seminář. V seminářích by se v šesti případech dobraly příklady z obecné části trestního zákoníku, potom by následovaly semináře s programem vybraných hlav zvláštní části trestního zákoníku. Souběžně, tj. v jednom týdnu, by se vyučoval další předmět Trestní právo III, ve kterém by byly pouze přednášky ze zvláštní části trestního zákoníku. Přednášek by bylo 12, počet hlav ze zvláštní části je 13, takže v tom by nebyl problém.

Třetí semestr výuky (tj. zimní semestr třetího ročníku, tedy 5. semestr) by byl věnován trestnímu právu procesnímu – předmět Trestní právo IV. Každý týden výuka přednáška/seminář. Přednášky by ovšem pokračovaly už po odpřednášení poloviny trestního procesu z minulého semestru, to znamená, že bychom mohli začít dokazováním a pokračovat plynule přes stadia řízení až k opravným prostředkům a odklonům. Semináře by mohly, protože úvodní část procesu již byla odpřednášena, začít hned od počátku a měli bychom 12 týdnů pro aplikační semináře.

Nevýhoda je, že v zimním semestru by souběžně běžela výuka hmotného i procesního práva, ale to je režim, který známe i ze současné koncepce. Ústní zkouška by následovala po šestém semestru, tj. v polovině třetího ročníku, poté by následovala klauzurní práce. Od poloviny třetího ročníku by mohly následovat volitelné výběrové předměty, a to Kriminalistika, Metodika vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů, Rozhodnutí ve věcech trestních, Vybrané kapitoly z trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, Kybernetická bezpečnost, Domácí násilí, Europeizace trestního práva, forenzní disciplíny. Výběrové předměty by již nemusely mít rekvizity nebo prerekvizity, resp. jedinou podmínkou by bylo absolvování ústní zkoušky z trestního práva. Oproti tomu Kriminologie I i kriminologie II by se mohla vyučovat klidně i od prvního ročníku, protože vazba na platné právo tam není tak silná.

Katedra je po stránce personální v dobré kondici a rozšíření výuky by zvládla. Pokud by byla zrušena druhá část státní závěrečné zkoušky, přesněji řečeno kdyby byla zrušena tzv. malá státnice, uvolnily by se kapacity pro práci na změněné koncepci výuky.

Z vlastní zkušenosti mohu říct, že studenti velmi často vyjadřují výhrady, že rozsáhlosti materie i významu předmětu trestního práva by odpovídala větší časová dotace výuky (a nutno podotknout, že tak nečiní pouze v návaznosti na nevydařenou zkoušku). Mohou takovému řešení tedy nějak pomoci přímo, přeci jen jich se to týká především?

Ano mohou, a to zejména prostřednictvím svých zástupců v akademickém senátu, ale i jinak. Ostatně naše navrhovaná koncepce výuky vychází právě i z požadavků studentů obsažených v anketách o hodnocení výuky. Studenti mohou podpořit zavedení nové koncepce výuky prostě tím, že ji budou požadovat, vyžadovat, propagovat ji.

Reformě nahrává i okolnost, že po udělení institucionální akreditace na pět let bude nutné připravit akreditaci novou, a tady se otevírá možnost vytvořit a prosadit novou koncepci výuky nejen trestního práva, ale i dalších státnicových oborů.

Domnívám se, že posunutí výuky na počátek studia a posílení časové dotace u našeho klíčového, státnicového, profilujícího předmětu si vynutí doba. Jde jen o to, aby to bylo uskutečněno co nejdříve.

Pane profesore, dovolte na závěr otázku z trochu jiného soudku. U Vašich učebnic, „kodexů" nebo jiných Vašich vydaných prací u nakladatelství Leges je na čtvrté straně obálky malý obrázek „jelínka" a stylizovaný nápis „Jiří". Můžete mi to vysvětlit? To je co, značka kvality?

To je moje registrovaná ochranná známka u Úřadu pro ochranu průmyslového vlastnictví. Ano, je to v jistém smyslu značka kvality. Jak mi doma vtipně řekli, jsem patrně jediný, kdo si dobrovolně nechal registrovat parohy. Mám to registrované ale jen na vydávání knih, učebnic, učebních pomůcek etc. Kdybyste si to chtěla registrovat například pro Vaši ruční výrobu polštářů nebo punčocháčů, je to volné, alespoň doufám.

Děkuji za rozhovor

Rozhovor vedla JUDr. Simona Heranová, Ph.D., odborná asistentka katedry trestního práva (a bývalá interní doktorandka školitele - profesora Jiřího Jelínka).

ZE ŽIVOTA KATEDRY…

Dokazování v trestním řízení v kontextu práva na spravedlivý proces

Ve čtvrtek 15. března 2018 katedra trestního práva ve spolupráci s katedrou právních disciplín a veřejné správy Metropolitní univerzity Praha[1] uspořádala mezinárodní vědeckou konferenci Dokazování v trestním řízení v kontextu práva na spravedlivý proces, která se uskutečnila ve Vlasteneckém sále pražského Karolina.[2] Toto, již několikáté mezinárodní setkání, se uskutečnilo za velkého zájmu odborné veřejnosti.

Vybrané písemné příspěvky byly publikovány v kolektivní monografii Dokazování v trestním řízení v kontextu práva na spravedlivý proces (Leges, Praha, 2018). Kolektivní monografie teoreticky rozebírá a objasňuje základní otázky dokazování v trestním řízení. Autoři z České i Slovenské republiky ve třiceti třech kapitolách pojednávají o některých problémech, se kterými se bude muset zákonodárce vypořádat při rekodifikaci trestního řádu. Monografie je rozdělena do pěti částí. V úvodu se autoři zabývají pojmem spravedlivého procesu jako fundamentálním východiskem dokazování v trestním řízení. Druhá část monografie pojednává o základních zásadách dokazování v trestním řízení, předmětu dokazování, povinnosti dokazovat, či o otázce, zda lze v trestním řízení hovořit o důkazním břemenu. Třetí část monografie rozebírá problém procesní použitelnosti důkazů v trestním řízení. Další část monografie zaměřuje pozornost čtenáře k vybraným důkazním prostředkům (výslech svědka, domovní prohlídka, ohledání místa činu, pachová identifikace). V poslední části autoři rozebírají dokazování konkrétních okolností důležitých v trestním řízení (dokazování újmy na zdraví, duševního stavu obviněného, rozumové a mravní vyspělosti mladistvého, podmínek pro uložení zabrání části majetku, možnosti dokazování v případech tzv. domácího násilí). Autoři usilovali o zachování kontextu vnitrostátních otázek s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva a díky participaci odborníků ze Slovenska mohli porovnávat právní úpravu, judikaturu a aktuální praxi v obou zemích, která vykazuje určité divergence. Práce tedy svým zaměřením přesahuje vnitrostátní rozměr.

[1]https://www.imup.cz/rubriky/aktualne/dokazovani-v-trestnim-rizeni-v-kontextu-prava-na-spravedlivy-proces/

[2] Podrobněji např. DVOŘÁK, M. Konference „Dokazování v trestním řízení v kontextu práva na spravedlivý proces“. Trestněprávní revue, 2018, č. 5, s. 120 či MULÁK, J. Zpráva z mezinárodní vědecké konference „Dokazování v trestním řízení v kontextu práva na spravedlivý proces“. Kriminalistika, 2018, č. 2, s. 152 an.

Foto: MUP Praha

Setkání kateder trestního práva

Ve dnech 5. a 6. září 2018 se členové naší katedry zúčastnili již tradičního každoročního setkání kateder trestního práva Právnických fakult z České republiky a ze Slovenské republiky. Tohoto zasedání se také tradičně účastní i zástupci Policejní akademie České republiky, Akademie policejního sboru Slovenské republiky a zástupci Ústavu veřejného práva Panevropské vysoké školy v Bratislavě.

Jednotlivé katedry a instituce se v organizování společného setkání střídají, jeden rok organizaci zajišťuje zástupce z České republiky, druhý rok ze Slovenské republiky. Letošním organizátorem byla Katedra trestního práva Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě. V letošním roce se zasedání se konalo v Časté – Papierničce asi 30 km od Bratislavy.

Setkání kateder trestního práva se stalo tradičním a oblíbeným fórem pro výměnu odborných poznatků a informací o každoročním vývoji akademické, vědecko-výzkumné a pedagogické činnosti kateder trestního práva. Z naší katedry trestního práva se účastnili vedoucí katedry prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc., doc. JUDr. Tomáš Gřivna, Ph.D., JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D., JUDr. Jiří Říha, Ph.D., JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D., JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D. a JUDr. Ingrid Galovcová, Ph.D. Více členů katedry nemohlo přijet, protože souběžně v Praze probíhaly státní závěrečné zkoušky a zbylí členové katedry byli vázáni povinnostmi v Praze, ale i tak bylo zastoupení naší katedry reprezentativní.

V úvodu společného zasedání jsme si připomenuly sté výročí společného státu i úlohu českých profesorů, kteří v období První československé republiky působili na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě.

Stálým programem společného zasedání kateder jsou vystoupení vedoucích kateder, kteří referují o aktuálních otázkách práce na svých katedrách. Za naši katedru trestního práva Právnické fakulty UK referoval její vedoucí prof. Jiří Jelínek.

Z obsahu vystoupení vedoucích jednotlivých kateder bylo možné vysledovat dvě protichůdné tendence. Na jedné straně je to trend snižování studijních povinností a snižování náročnosti u těch regionálních kateder trestního práva, které mají problémy s počtem habilitovaných učitelů, resp. učitelů vůbec. Projevuje se to například v podobě upouštění od povinných seminářů trestního práva (jak je tomu na katedře trestního práva Univerzity Palackého v Olomouci) nebo dokonce zrušení státní závěrečné zkoušky (na PF Univerzity Matěje Bela v Banské Bystrici). Podle dosavadních zkušeností se jeví, že tento trend vede ke snižování účinnosti pedagogické činnosti a efektivity výuky trestního práva.

Oproti tomu u „kamenných" právnických fakult (MU Brno, UK Bratislava) vidíme trend spočívající ve snaze o rozšíření výuky trestního práva jakožto povinného předmětu a tendence k rozšiřování počtu souvisejících volitelných předmětů, zejména Kriminalistiky.

Naše katedra trestního práva s cílem zvýšení kvality výuky a prohloubení znalostí svých posluchačů se rovněž **přiklání k tendenci rozšiřování výuky trestního práva a souvisejících předmětů, praktické předměty nevyjímaje, tak, aby své studenty kvalitně připravila pro jejich úspěšné uplatnění v praxi. V tomto směru máme propracovaný návrh na rozšíření časové dotace pro výuku trestního práva a posunutí výuky tohoto klíčového předmětu tak, abychom mohli začínat výuku trestního práva již od 3. semestru**. S tímto návrhem seznámil odbornou veřejnost vedoucí katedry prof. Jiří Jelínek. Ze srovnání

rozsahu výuky a struktury kontroly studia vyplynulo, že katedra trestního práva Právnické fakulty UK má nejvyšší počet studentů v ročníku a největší rozsah studijních povinností ze všech kateder trestního práva v obou republikách.

Setkání proběhlo v živé, přátelské atmosféře a přispělo k prohloubení našich znalostí o trendy ve výuce trestního práva v obou republikách. Další setkání příští rok zorganizuje Policejní akademie České republiky.

Text & Foto: JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.

Mezinárodní vědecký kongres Trnava

Nedílnou součástí vědecké práce katedry trestního práva je i účast na zahraničních vědeckých konferencích. Již v září (20. 9. – 21. 9. 2018) se konalo významné vědecké setkání v Trnavě. Jednalo se o mezinárodní vědecký kongres „*Trnavské právnické dni: Právný štát – Medzi vedou a umením*“. Hlavní organizátor kongresu – Právnická fakulta Trnavské univerzity v Trnavě, za pomoci spoluorganizátorů: Fakulty kánonického práva Papežské salesiánské univerzity v Římě, Právnické fakulty Užhorodské národní univerzity v Užhorodě, Fakulty práva, kánonického práva a veřejné správy Katolické univerzity Jána Pavla II v Lublinu a Právnické fakulty Moskevské státní regionální univerzity v Moskvě, připravil bohatý a vědecky podnětný jednací program v rámci plenárního zasedání i jednotlivých sekcí kongresu.

Z naší katedry se kongresu účastnili prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc., doc. JUDr. Mgr. Jana Tlapák Navrátilová, Ph.D., doc. JUDr. Tomáš Gřivna, Ph.D., a JUDr. Ingrid Galovcová, Ph.D.

Trnava je městem s bohatou historii a tradici v oblasti kultury, náboženství a vzdělávání. Univerzitním centrem bývalého Uherska se stala již v sedmnáctém století a novodobá Trnavská univerzita sv. Cyrila a Metoděje, potažmo její Právnická fakulta, na tento historický odkaz akcemi, jakými jsou „*Trnavské právnické dny*“ úspěšně navazuje. Organizátorům se podařilo připravit konferenci, která inspirovala k zamýšlení se nejen nad dílčími právními problémy, ale i samotnou povahou právního státu jako takového, ustálených hodnot a tendencí k jejich přeměnám v současné době. Do tohoto kontextu náleží i náhledy politicko-historické, na které poukázal v úvodním projevu plenárního zasedání prof. Ing. Václav Klaus, CSc. Ve vystoupení na téma „*Neúplných 100 let samostatného Československa a rizika současné éry*“ zdůraznil význam společného československého státu, ale i okolnosti determinující jeho rozdělení a další vývoj samostatné České republiky a Slovenské republiky včetně rizik budoucího vývoje v celoevropském kontextu.

Trestněprávní sekce byla zaměřena na trestněprávní souvislosti ochrany života a zdraví a nabídla platformu pro prezentování vědeckého výzkumu v této oblasti i neformálnější diskusi a prohlubování vzájemné vědecké spolupráce. Příspěvky vystupujících nahlížely na ochranu života a zdraví prostředky trestního práva z různých aspektů, poukazovaly jak na sporné otázky hmotněprávní úpravy, tak i na problémy procesní, zejména v oblasti dokazování, ale řešily i dílčí aktuálně diskutované otázky, jakými jsou např. trestní odpovědnost poskytovatelů zdravotních služeb (prof. Jelínek), eutanázie, dekriminalizace drog (prof. Záhora z Panevropské vysoké školy), trestní odpovědnost hokejistů při výkonu sportovní činnosti (doc. Romža z UPJŠ Košice), anebo úvahy de lege ferenda o trestní odpovědnosti vztahující se k ochraně života a zdraví zvířat (doc. Gřivna).

Příspěvky budou publikovány v Sborníku příspěvků z konference, který připravuje Právnická fakulta Trnavské univerzity.

JUDr. Ingrid Galovcová, Ph. D.

- **<u>Úspěšné obhajoby našich doktorandů</u>**

Dne 25. září 2018 úspěšně proběhly obhajoby čtyřech interních doktorandů katedry trestního práva. Své studium v doktorském studijním programu v řádné (standardní době) ukončili a své práce obhájili: JUDr. Alena Tibitanzlová, Ph.D. („*Odklony v trestním řízení*"), JUDr. Petra Zaoralová, Ph.D. („*Meze procesní použitelnosti důkazů v trestním řízení*"), JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D. („*Trestní odpovědnost právnických osob*" a JUDr. Jiří Mulák („*Základní zásady trestního řízení a právo na spravedlivý proces*"). Všechny čtyři práce budou v nejbližší době publikovány v odborném nakladatelství.

Jednotlivé komise, ve kterých byly přítomni také významní představitelé nauky i aplikační praxe mimo akademickou obec Právnické fakulty UK (např. prof. Ivor, prof. Záhora, doc. Bruna), konstatovaly velmi vysokou odbornou úroveň předložených prací a připravenost jednotlivých kandidátů.

- **<u>Vynikající úspěch Mgr. Lenky Náhlovské</u>**

Ve dnech 13. září a 14. září 2018 proběhlo na PF UP v Olomouci celostátní kolo Česko-slovenské právnické soutěže („SVOČ") o nejlepší studentskou práci pro rok 2018. V rámci doktorské sekce vybojovala interní doktorandka naší katedry Mgr. Lenka Náhlovská (na fotce vlevo) první místo s prací „*Virtuální měny z pohledu trestního práva*", čímž potvrdila shodné umístění z fakultního kola dlouhodobě samostatné trestněprávní doktorské sekce. Mgr. Lence Náhlovské děkujeme za příkladnou reprezentaci naší katedry!

- **Noví akademičtí pracovníci na katedře**

Od akademického roku 2018/2019 na katedru nastupují dva mladí akademičtí pracovníci, kteří uspěli ve výběrovém řízení na pozici odborných asistentů pro výuku trestního práva a kriminalistiky.

■ **JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.** (*1991) je absolventem doktorského studijního programu Teoretické právní vědy, oboru Trestní právo, kriminologie a kriminalistika. V září 2018 obhájil disertační práci na téma „Základní zásady trestního řízení a právo na spravedlivý proces." Ve své akademické a vědecké činnosti se věnuje základům trestní odpovědnosti, ústavním limitům trestního řízení a dokazování v trestním řízení. V minulosti byl řešitelem či spoluřešitelem několika projektů, absolvoval výzkumný zahraniční pobyt na Institutu pro trestní právo a kriminologii Univerzity v Bernu a několik dalších krátkodobých pobytů, např. ve Spojených státech amerických.

■ **JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.** (*1991) je absolventem doktorského studijního programu Teoretické právní vědy, oboru Trestní právo, kriminologie a kriminalistika. V září 2018 obhájil disertační práci na téma „Trestní odpovědnost právnických osob." Ve své akademické a vědecké činnosti se věnuje zejména trestní odpovědnosti právnických osob, základům trestní odpovědnosti a sankcionování a kriminalistice. V minulosti byl řešitelem či spoluřešitelem několika projektů, absolvoval výzkumný zahraniční pobyt na Právnické fakultě Univerzity ve Vídni a několik dalších krátkodobých pobytů, např. v Německu.

Vy se ptáte, my odpovídáme…SEMINÁŘE & DIPLOMOVÉ PRÁCE

1) **Je možné se nad rámec zapsat do kapacitně obsazené seminární skupiny?**

Vzhledem k naší snaze, aby v rámci seminárních skupin nebyl příliš velký počet studentů, který by znemožňoval efektivní a interaktivní seminární výuku trestního práva, katedra nebude zásadně vyhovovat žádostem o nadlimitní zápis do seminárních skupin. Nabízíme však dlouhou řadu rozvrhových akcí (seminářů) v různých dopoledních i odpoledních časech, ze kterých si každý jistě vybere. Kapacitní a personální zajištění některých povinně volitelných předmětů, stejně jako předmětů volitelných, neumožňuje nadlimitní zápis do těchto předmětů. U některých povinně volitelných předmětů (např. Kriminologie I., II., Kriminalistika, Metodika vyšetřování jednotlivých trestných činů, Rozhodnutí ve věcech trestních, Vybrané kapitoly z trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim) je však možné postupovat individuálně.

2) **Je možné vypisovat individuální témata diplomových prací na katedře?**

Katedra trestního práva nabízí dlouhou řadu „vypsaných" témat z trestního práva hmotného a procesního, kriminologie a kriminalistiky, které pokrývají podstatnou část těchto oborů, kdy se snažíme nabízet dobře uchopitelná a zpracovatelná témata pro diplomové práce. Ve výjimečných a odůvodněných případech je však možné na žádost studenta povolit zpracování diplomové práce, a to zejména tehdy, není-li navrhované téma individuální práce možné podřadit pod témata prací již vypsaných a navrhovaný vedoucí práce a vedoucí katedry s tímto budou souhlasit.